

רעיונות לעשייה חבריית א' - עולי ברית המועצות

הקדמה:

בקיץ הזה בחרנו להכיר וליצור שותפות וחיבור עם אוכלוסיות שאנו לא מכירים מספיק עד היום. אוכלוסיות אלו (עולי ברית המועצות, יהדות התפוצות וחרדים) מהוות נתח גדול מאוד מעם ישראל, והגיע העת להתחיל לפרוץ את המחסומים, סטיגמות ומרחקים שבינינו. אנו נמצאים עתה בתחילת התהליך, ויחד אתכם, נציגנו הפרוסים בכל הארץ, אנו מבקשים להתחיל בצעדים של היכרות וחיבור. מאחר והנושא הוא חדש בתנועה, אנו שולחים אתכם לעבודת שטח, בדרכי נועם ובזהירות, למצוא את האנשים שישמחו לשתף פעולה ולקדם יחד איתנו מפגשים משותפים.

בבואנו למפגש עם אוכלוסיות אלו, חשוב לזכור את הדגשים הבאים:

- **היכרות נטו:** מטרת המפגש היא היכרות ולא שכנוע. כלומר אנו רוצים לשמוע את הצד השני ולא לנסות לגרום לו להיות כמונו. באותה מידה חשוב לערוך תיאום ציפיות כנה שגם הצד השני לא ינסה 'לגייר' אותנו לצד שלו.
- **שיח מכבד:** בשיח בינינו מטרתנו להעלות על נס את המשותף בינינו שיכול ליצור חיבור ולא להדגיש את המחלוקות. אם כי, מותר לדבר גם על השנוי במחלוקת בדרכי כבוד ובשיח נקי ונעים.

הצעות:

1. ערב סרט -

הסבר:

היום באמצעות הטכנולוגיה נוצרים מפגשים חובקי עולם בין אוכלוסיות שונות באמצעות האינטרנט ושאר כלי המדיה. גם אנחנו יכולים ע"י סרטים להפגיש את החברים בעולם שלם ורווי תוכן העוסק ביהודי ברית המועצות, פועלים, מעשיים וגורלים.

איך?

- א. תבחרו סרט מומלץ - אפשר בעזרת המאגר המצורף או בהתייעצות עם אנשים אחרים.
- ב. תתאמו ערב בו רוב החברים יכולים להגיע לצפות ביחד בסרט.
- ג. תדאגו למקרן, מסך, מחשב נייד ורמקולים מתאימים.
- ד. מומלץ להכין / להזמין אוכל מתאים (כמו פופקורן / פיצות וכו') כדי לשדרג את האווירה ולמשוך עוד חברים מתלבטים.
- ה. תגיעו חצי שעה לפני הזמן כדי להכין את המקום.
- ו. בסוף הסרט מומלץ לשאול את החברים שאלות מנחות כמו:
 1. איך היה הסרט?
 2. למי הוא חידש? ומה?
 3. לאיזה חלק הכי התחברתם?
 4. היה רגע שהיה לכם קשה?

מומלצים -

- א. סיפור עלייתם של מיליון יהודי ברית המועצות שחיו שנים מאחורי מסך הברזל, ועלו ארצה בתחילת שנות ה 90 -

<https://youtu.be/yHWa6ReXYFM>

ב. "שדות של זהב" - ניסיונות להתיישבות חקלאית של יהודים בתפוצות, בעיקר ברוסיה, החל מהתקופה הצארית ועד מלחמת העולם השנייה - <https://dbs.bh.org.il/he/%D7%A9%D7%93%D7%95%D7%AA-%D7%A9%D7%9C-%D7%96%D7%94%D7%91-%D7%A2%D7%91%D7%A8%D7%99%D7%AA/%D7%95%D7%99%D7%93.%D7%90%D7%95>

2. ערב תרבות – מאכלים, לבוש, מוזיקה ומנהגים

הסבר:

עם קיבוץ הגלויות בארץ, כל אחד מכיר שלאביו ואימו / סביו וסבתו ישנם מנהגים שאיתם הם באו מהגולה ואיתם הם משמרים את יהדותם בארץ. גם ליהודי ברית המועצות יש מנהגים ותרבות שמייחדת אותם. אין דבר ישראלי יותר מאשר ללמוד על אוכלוסייה שונה דרך מנהגיה ותרבותה.

איך? :

א. ראשית נדרשת למידה שלכם על האוכלוסייה: (להלן מספר דוגמאות רלוונטיות: 1. תרבות:

- נבי גוד – לצד חגי היהודות מציינים יהודי ברית המועצות את חג הפועלים.
- יהדות המסורתית לעיתים מתקיימת בעיקר בתוך ביתם – עקב התרגלותם להסתיר את יהדותם בברית המועצות.
- מנהג ללכת לבית העלמין בתשעה באב כדי לפקוד את קברי הסבא והסבתא.

2. שירים:

- מחרוזת - <https://youtu.be/ytjka5D7pCE>
- מחרוזת - <https://youtu.be/syAKBGUTSJ8>
- טומבלליקה - <https://youtu.be/56EhgZr6gNo>

3. לבוש:

- https://he.wikipedia.org/wiki/חולצה_רוסית

4. מאכלים: רשימת מאכלים -

<https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%94%D7%9E%D7%98%D7%91%D7%97%D7%94%D7%A8%D7%95%D7%A1%D7%99>

- ב. תתאמו זמן שיתאים לכמה שיותר חניכים.
ג. תעשו חשיבה עם הקומונרית האם הפעילות הזו צריכה להישאר רק ברמת השבט או כדאי כל הסניף או חלקו.
ד. תחליטו מה יכלול ערב התרבות שלכם, וחלקו משימות לכלל החניכים כדי שייקחו חלק. לדוג:
1. קישוט המקום:

- להכין פלקט עם ציור של 2 יהודים עם לבוש מסורתי, לגזור להם את הפנים ובכך יהיה אפשר להצטלם כאילו אנחנו אותם דמויות.
- לתלות שלטים עם משפטי חכמה מצחיקים
- לתלות תמונות של לבוש או מאכלים על הקירות.

2. תחנות חינוכיות:

- בינגו בנושא.
- להתחפש ליהודי מסורתי.
- משחקי ידע כללי.

3. הכנת מאכלים רלוונטים לפי מה שמופיע באינטרנט או ממה ששמעתם.

- הגיעו זמן מה לפני לסדר את המקום ולהכין אותו לבואם של כל בעלי המשימות.
- לאחר סידור המקום פתחו בחיבור לרציונל, ותסבירו איך הולכת לעבוד הפעילות.
- בסוף הפעילות תעבדו עם החניכים מה היה ומה הם למדו והאם משהו חודש להם וכו'.

3. שבת אירוח בסניף שעוסק באותו נושא-

הסבר:

ארגנו עבור החניכים/ הסניף 'שבת אירוח' שבה אתם מארחים או מתארחים אצל סניף אחר שעוסק באותו נושא של ברית המועצות. דרך חוויה שכזו תוכלו להעצים את החוויה ואת החיבור של החניכים לנושא וכך יוכלו לזכור אותו ולהבין את משמעותו ביתר שאת.

איך? :

א. בקשו מהקומונרית ליצור קשר עם סניף אחר שעוסק באותו נושא ומעוניין גם כן לארגן 'שבת אירוח'.

ב. קבעו תאריך (שימו לב שזה לא מתנגש עם אירועים נוספים)

ג. ערכו הרשמה מסודרת לשבת.

במידה ואתם מארחים- מי יכול לארח, כמה אנשים, באיזה שבטים, בניים/בנות במידה ואתם מתארחים- מי רוצה לצאת? ושכח את המתארחים בהתאם ליכולת האירוח.

דרכי הגעה- האם יש צורך בהסעה? באיזה עלות?

ד. בניית לוו"ז לשבת- צרו קשר עם המדריכים המקבילים והכינו יחד תוכן חוויתי ומשמעותי לשבת.

• האם אתם רוצים לעשות ארוחה סניפית? במידה וכן, צריך לגבות כסף ולהזמין קייטרינג.

• הצעה ללו"ז שבת:

ערב שבת-

קבלת שבת מוקדמת- התאספות בסניף, דברי פתיחה של הקומונריות, היכרות ראשונית.

תפילה בסניף

דבר תורה- סיפור שקשור לנושא לפני ערבית

סעודה ראשונה אצל משפחות (אפשרות: אולי תרצו להכין משחק משפחתי קשור לנושא שתשלחו לכל בית ושיוכלו לשחק בו בשולחן שבת).

שבת בבוקר:

תפילה בסניף

קידוש

פעילות סניפית – הצגה, משחק טריוויה וכו'
סעודה שנייה בסניף/אצל משפחות
מפקד
מנחה
פעולות בשבטים
סעודה שלישית – סיכום כללי משותף
ערבית
הבדלה
שבוע טוב – צ'ופר/מזכרת סיום?

- עכשיו שהחלטתם על לוח"ז, שבצו לכל משימה מדריך מכל סניף שידאגו ביחד לאחריותם לפני ותוך כדי השבת.

(חשבו גם על תורנויות סדר וקיפול הסניף)